Bestuursakkoord 2026 – 2030

Dichtbij en Daadkrachtig

St-M
Sint-Michielsgestel
geeft ruimte

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Wonen en Volkshuisvesting	3
3.	Zorgzame gemeenschappen	5
4.	Jeugd(zorg) en Onderwijs	7
5.	Migratie en Opvang	9
6.	Duurzaamheid en Circulaire economie	10
7.	Vitaal landelijk gebied	12
8.	Mobiliteit en Bereikbaarheid	14
9.	Economie	16
10.	Recreatie, Toerisme en Cultuur	17
11.	Veiligheid en Weerbaarheid	18
12.	Bestuur, Organisatie en Regionale samenwerking	19
13.	Financiën	20
Bijlage: portefeuilleverdeling		21

1. Inleiding

De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026 lag in Sint-Michielsgestel hoger dan landelijk gemiddeld. Ruim 60% van onze kiesgerechtigde inwoners hebben hun stem uitgebracht en hebben daarmee laten zien dat zij het lokaal bestuur een grote verantwoordelijkheid toedichten.

Dat vertrouwen zien wij als een uitnodiging om samen verder te bouwen aan onze gemeente. De grote opgaven waar Sint-Michielsgestel voor staat vragen om stabiel bestuur en een hechte, constructieve samenwerking. Door samen op te trekken met de gemeenteraad, de organisatie en onze samenleving, creëren we ruimte om stappen te zetten en resultaten te bereiken.

Dichtbij en Daadkrachtig

Voor u ligt het bestuursakkoord Dichtbij en Daadkrachtig voor de periode 2026–2030. Het akkoord geeft richting aan het handelen van het gemeentebestuur en is gebaseerd op de overtuiging dat beleid en uitvoering in dienst staan van de samenleving.

De kern van onze bestuursvisie wordt samengevat in drie leidende principes:

Zien. Luisteren. Doen.

Wij streven naar een gemeente die haar inwoners daadwerkelijk ziet, in hun directe leefomgeving en in hun dagelijks functioneren. Wij hechten aan een bestuurscultuur waarin signalen uit de samenleving niet alleen tijdig worden onderkend, maar vooral ook serieus worden genomen.

Luisteren vormt daarbij een waardevol uitgangspunt. Het gemeentebestuur staat in voortdurende verbinding met inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en vrijwilligers. Inbreng vanuit de samenleving is richtinggevend voor de totstandkoming van beleid.

Tegelijkertijd zetten wij in op een doelgerichte en voortvarende uitvoering. Waar mogelijk worden procedures vereenvoudigd en versneld, wordt regeldruk beperkt en ontstaat ruimte voor initiatieven vanuit de samenleving. Daarbij hanteren wij als uitgangspunt een benadering van ja, mits.

Samen voor de toekomst van Sint-Michielsgestel

Dit bestuursakkoord markeert het begin van een nieuwe bestuursperiode. Het biedt richting en houvast met als doel duurzame resultaten voor onze gemeenschap. De opgaven die voor ons liggen vormen een verantwoordelijkheid die we graag in samenwerking met de gemeenteraad, inwoners en maatschappelijke partners oppakken. De raad heeft daarbij een onmisbare rol als kadersteller, controleur en vertegenwoordiger van onze gemeenschap. Alleen in goede samenspraak kunnen we de ambities waarmaken die Sint-Michielsgestel verdient.

12 mei 2026,
SMG en PPA

2. Wonen en Volkshuisvesting

Onze ambitie

Onze gemeente staat voor een grote maar kansrijke woningbouwopgave. We werken doelgericht verder aan de uitvoering van het Programma Volkshuisvesting en wonen-welzijn-zorg. Tot 2030 realiseren we 1.200 nieuwe woningen, aangevuld met mogelijkheden voor mantel(zorg)woningen en woningsplitsing. We kiezen voor groei die passend is bij het dorpse en groene karakter van onze gemeente.

Onze ambitie is hoog en dat vraagt om extra inzet, duidelijke keuzes en soms de noodzaak om af te wijken van bestaande processen. We sturen op versnelling en op mogelijk maken. Dit doen we door actief samenwerking te zoeken met corporaties en marktpartijen. Maar ook door het schrappen van onnodige regels en/of drempels voor onze inwoners. We werken samen. Voor elkaar en met elkaar.

Onze inzet

Versnellen van ambitie naar echte meters
We kiezen voor een moderne, daadkrachtige aanpak die de woningbouw écht versnelt. Geen papieren tijgers, maar een manier van werken die projecten sneller van de grond krijgt. Dit doen we door:

- Parallel werken de standaard te maken. Participatie, planvorming en vergunningen lopen zoveel mogelijk een gelijktijdig traject en overbodige (interne) processtappen worden geschrapt;
- Strak te regisseren op doorlooptijden met als uitgangspunt de wettelijke termijnen. Verlenging van die termijnen behoort tot de uitzondering;
- Minder regels, meer ruimte. Heldere kaders, snelle besluitvorming, maatwerk en vroegtijdige bestuurlijke betrokkenheid;
- Te werken in de geest van de Omgevingswet met als uitgangspunt dat plannen tot uitvoering komen;
- Samen met corporaties, ontwikkelaars en initiatiefnemers aan tafel te gaan om onze ambities waar te maken, van afstand naar nabijheid.

Deze aanpak verkort doorlooptijden aanzienlijk en maakt onze werkwijze voorspelbaar, transparant en effectief.

Woninguitbreiding in alle dorpen (2026-2030)

- We bouwen voor onze eigen inwoners. Starters en jongeren krijgen perspectief door de bouw van starterswoningen en betaalbare koopwoningen in alle dorpen, terwijl onze senioren geholpen worden met levensloopbestendige woningen en appartementen in het eigen dorp om doorstroming mogelijk te maken.
- We geven onze eigen inwoners zoveel als mogelijk voorrang bij sociale huur en nieuwbouw koopwoningen.
- We zetten ook in op creativiteit en flexibiliteit. Denk aan mantelzorgwoningen, premantelzorgwoningen, kangoeroewoningen, mantelwoningen op eigen erf. Hierdoor kunnen we een flinke plus op de bestaande plannen realiseren.

- We stimuleren woningsplitsing, kleinschalige bouw en het realiseren van woonmogelijkheden in het buitengebied. En zorgen dat senioren met hun vragen terecht kunnen bij verhuiscoaches.
- We blijven inzetten op de zelfbewoningsplicht.
- We zetten in op permanente woningbouw. Wij kiezen alleen voor tijdelijke woningen op locaties waar permanente woningbouw niet mogelijk is.
- We faciliteren en begeleiden actief CPO-projecten (collectief particulier opdrachtgeverschap) die door de gemeenschap worden opgepakt.

Voor de kern Sint-Michielsgestel zetten wij in op:
- 450-500 woningen met focus op de ontwikkeling van het centrum en appartementen voor starters en senioren;
- herontwikkeling en transformatie, met specifieke aandacht voor het Domein aan de Dommel, De Huif en Heidelust.

Voor Berlicum gaan we aan de slag met:
- uitbreiding om te voldoen aan de behoefte van 350 - 400 woningen met nadruk op betaalbare koop, sociale huur en middenhuur;
- levensloopbestendige woningen en kleinschalige appartementen;
- ruimte voor CPO en herontwikkeling van bestaande locaties.

Middelrode breiden wij uit met:
- de ontwikkeling in Laarzicht, met hierbinnen aandacht voor starters; levensloopbestendige woningen, kleine uitbreidingen en mantelzorgwoningen;
- kleinschalige ontwikkeling van sociale huur en betaalbare koopwoningen.

In Den Dungen leggen wij de focus op:
- 200 - 250 woningen, in kleinschalige uitbreidingsgebieden, specifiek gericht op de woningbehoefte van de jongeren en senioren uit het dorp;
- herontwikkeling van het centrumgebied met specifieke aandacht voor de herontwikkeling van De Blauwe Scholk en het project Wonen op de Donk.

De woonbehoefte in Gemonde wordt beantwoord door:
- het realiseren van 80 - 120 woningen met focus op betaalbaarheid, kleine woonclusters, ondersteunen van lokale initiatieven zoals CPO's voor zowel jongeren als senioren, transformatie van bestaand vastgoed en specifieke aandacht voor De Rietstok.

Anticiperen op de toekomst
De doorlooptijd van nieuwe woningbouwontwikkeling is lang. Daarom gaan wij nu al inzetten op de strategische programmering van woningvoorraad na 2030. Dat doen we op basis van woonbehoefte, regionale afspraken en de Omgevingsvisie. Dit doen wij door vast te houden aan de uitbreidingslocaties uit de Omgevingsvisie, en deze in voorbereiding of zo mogelijk in procedure te brengen. Grootschalige groei concentreren we in Sint-Michielsgestel, Berlicum en Den Dungen en passende groei realiseren we in Gemonde en Middelrode.

Wij zetten ons in om deze ambities te realiseren. We zijn ons bewust van mogelijke beperkingen zoals de netcongestie. Levert dit problemen op dan kiezen we voor out of the box oplossingen.

Zo creëren we voor zowel de korte termijn als de langere termijn, een stabiele, meerjarige woningbouwproductie die aansluit bij de behoeften van onze inwoners en de regio.

3. Zorgzame gemeenschappen

Onze ambitie

Wij streven naar een sterke sociale basis in alle kernen, waarin zorg, ondersteuning en welzijn zo nabij mogelijk bij inwoners zijn georganiseerd. Wij geloven dat zelfredzaamheid en samenredzaamheid duurzaam zijn wanneer inwoners kunnen terugvallen op een sociaal netwerk in hun directe leefomgeving. Nabijheid van voorzieningen, ontmoeting en ondersteuning binnen het eigen dorp geven wij hoge prioriteit. Ook stimuleren we ontmoeten door de fysieke leefomgeving daar meer op in te richten.

Wij zien een ander en we hebben oog voor elkaar. We richten ons op het versterken van lokale netwerken, informele steun en onderlinge betrokkenheid, zodat inwoners elkaar kunnen ontmoeten, ondersteunen en signalen vroegtijdig worden herkend. Welzijn, zorg en preventie zijn hierbij onlosmakelijk met elkaar verbonden. Verenigingen, vrijwilligers en maatschappelijke initiatieven vormen samen met professionals het fundament van een vitale, inclusieve en veerkrachtige samenleving waarin iedere inwoner kan meedoen. Zij kunnen op onze ondersteuning rekenen. Om het sociaal domein ook op langere termijn toegankelijk en betaalbaar te houden, maken we bewuste keuzes. We zetten nadrukkelijk in op preventie en het versterken van de sociale basis, zodat ondersteuning beschikbaar blijft voor inwoners die dit het hardst nodig hebben.

Onze inzet

- De Meander, Den Durpsherd, De Litserborg, De Stek en De Moerkoal zijn onze partners in het kader van zorgzame gemeenschappen en dragen daaraan bij als dynamische ontmoetingsplek. Daarom zetten we in op duidelijk beleid voor onze dorpshuizen waarin aandacht is voor hun maatschappelijke rol, ondersteuning van de gemeente en een toekomstbestendige bedrijfsvoering.
- Verenigingen (sport, cultuur, welzijn) en vrijwilligersorganisaties krijgen onze ondersteuning, waarbij we inzetten op het schrappen van onnodige regels en het geven van zichtbare waardering. Bijvoorbeeld door vrijwilligersorganisaties vrij te stellen van leges bij evenementen.
- Sportvoorzieningen leveren een belangrijke bijdrage aan sociale samenhang, een gevoel van geborgenheid en kameraadschap. Daarom gaan we aan de slag met het opstellen van sportbeleid waarin we sport- en beweegactiviteiten die bijdragen aan gezondheid en verbinding willen verankeren en ook helder aangeven hoe we die zullen ondersteunen.
- Accommodatiebeleid is belangrijk omdat accommodaties een voorwaarde zijn om het verenigingsleven goed te kunnen laten functioneren. Naast de continuïteit van de dorpshuizen in alle dorpen gaan wij aan de slag met:
  - het ontwikkelen van een toekomstvisie voor zwembad Zegenwerp.
  - nieuwbouw voor sporthal de Run en renovatie van sporthal Theereheide (in combinatie met nieuwbouw Elde College).
  - het oplossen van het huisvestingsvraagstuk van Scouting Berlicum.
  - het verbeteren van het sporthalbeheer in alle dorpen.

Zorgzaam en sociaal
Niet elke inwoner kan altijd alles zelf. Soms is een zetje in de rug of een helpende hand nodig om zelf de draad weer op te kunnen pakken. Ook dan kunnen inwoners op ons rekenen:

- We zetten ons in voor een toegankelijke, nabije en begrijpelijke ondersteuning in het sociaal domein. Dat doen we door laagdrempelige voorzieningen aan te bieden in alle kernen, zoals loket Wegwijs, met brede inloopmogelijkheden;
- We werken intensief samen in de keten welzijn, zorg, onderwijs, verenigingen en medische partners waardoor preventie en vroegsignalering vorm krijgen en goede kans van slagen hebben. We zetten nog meer in op deze samenwerking met projecten zoals *welzijn op recept* en mentale gezondheidsnetwerken;
- We signaleren tijdig armoede en schulden en ondernemen gerichte actie zodat financiële problemen niet verder uitgroeien. Dit doen we samen met de partners uit het netwerk tegen armoede en door het hanteren van de 130% regeling voor minima-uitkeringen;
- In complexe situaties staan we naast onze inwoners en zorgen voor ondersteuning, duidelijke regie en maatwerk.

We hebben oog en oor voor kwetsbare inwoners

- Voor kwetsbare inwoners is maatwerk uitgangspunt.
- Tegelijk zetten we waar mogelijk in op collectieve en laagdrempelige voorzieningen, zodat inwoners elkaar kunnen ontmoeten, versterken en ondersteunen. Dit helpt problemen te voorkomen en voorkomt onnodige individualisering van zorg.
- We zetten in op het bestrijden van eenzaamheid onder zowel jongeren als ouderen. Door sociale activatie laten we hen vertrouwen opbouwen en weer meedoen in de gemeenschap.
- We verbeteren de toegankelijkheid voor mensen met een beperking zodat zij ongehinderd mee kunnen doen.
- We ondersteunen senioren bij het langer zelfstandig wonen en mantelzorgers bij het volhouden van hun waardevolle inzet.
- We proberen dak- en thuisloosheid zoveel mogelijk te voorkomen door gerichte preventie en snelle doorstroming naar passende woonruimte.
- We versterken onze gemeente als dementievriendelijke gemeenschap.
- Met de WSD en lokale ondernemers zorgen we ervoor dat inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk kunnen.
- Statushouders en Oekraïners begeleiden actief met het leren van de Nederlandse taal, begeleiding naar werk en het meedoen in de maatschappij.

We luisteren naar signalen over de leefbaarheid en het welzijn in onze dorpen en vertalen deze naar resultaatgerichte acties en waar dit gewenst is naar beleid. De gemeenteraad nemen we in de ontwikkeling en resultaten van deze werkwijze mee door hernieuwde invoering van de Klankbordgroep Sociaal Domein.

Foto: Frank van Boxtel | BOXimages

4. Jeugd(zorg) en Onderwijs

Onze ambitie

Wij zien onze jongeren en hebben oog voor hun vragen, talenten en kwetsbaarheden. Dat vraagt om aandacht, nabijheid en tijdige ondersteuning waar dit extra nodig is. Elk kind telt mee, ongeacht thuissituatie of achtergrond.

Een sterke sociale basis draagt in belangrijke mate bij aan het welzijn en welbevinden van onze jongeren. Goede voorzieningen, toegankelijk onderwijs, sport en ontmoeting zorgen ervoor dat jongeren zich kunnen ontwikkelen en dat ouders er niet alleen voor staan. Wij sturen op een lokaal jeugdecosysteem waarin gemeente, sociaal wijkteams, onderwijs, eerstelijnszorg, jeugdbescherming en ouders samen verantwoordelijkheid dragen. De jongeren staan centraal. We blijven investeren aan de voorkant in het welzijn en welbevinden van onze jongeren maar als er extra ondersteuning of specifieke zorg nodig is dan organiseren we die laagdrempelig, dichtbij en vrij van onnodig papierwerk of procedures.

Wij willen elke jongere de mogelijkheid geven op te groeien in een fijne en veilige omgeving. Goed onderwijs en goede onderwijshuisvesting borgen een veilige, gezonde en toekomstbestendige leeromgeving.

Onze inzet

Sterke sociale basis voor onze jongeren
We kiezen als vertrekpunt voor een sterke sociale basis voor onze jongeren. Dit doen we door de voorzieningen in wijken en dorpen verder uit te bouwen met als doel ontmoeting, sport, cultuur en preventie te bevorderen.

- Als ondersteuning nodig is voor een jongere of het gezin, vervult het sociaal wijkteam de centrale rol. Het wijkteam voert nog meer regie op samenhang en resultaat, biedt zo veel als mogelijk zelf ondersteuning of specifieke zorg en verwijst alleen door wanneer specialistische ondersteuning noodzakelijk is.
- Met de huisartsen in onze dorpen gaan we de samenwerking intensiveren zodat ook zij de weg naar onze eigen hulpverleners weten te vinden en minder naar anderen doorverwijzen. Hierdoor kunnen we het aantal contracten met aanbieders terugbrengen en vooral werken met stabiele, betrouwbare (systeem)partners.
- Jeugdhulpverlening krijgt lokaal en integraal vorm, samen met het onderwijs. Hierdoor kunnen jongeren en gezinnen in hun eigen kracht blijven staan, gebruik maken van het eigen netwerk en in de eigen omgeving ondersteuning en hulp ontvangen.
- De mentale gezondheid van onze jeugd krijgt een hoge prioriteit, thuiszittersproblematieken en eenzaamheid onder jongeren pakken we aan. Bijvoorbeeld door ontmoeting en meedoen te faciliteren.

Wanneer jongeren overlast veroorzaken stellen we grenzen en treden handhavend op.

Onderwijs: onmisbare partner
Het onderwijs is een onmisbare partner om te borgen dat we echt elke jongere in onze dorpen zien. Daarom intensiveren we de samenwerking en zetten stevig in op voor- en vroegschoolse educatie, peuterspeelzalen, integrale kindcentra en passend voortgezet onderwijs. We versterken de pedagogische samenwerking tussen scholen, ouders en de ondersteuning in en rondom de school. Dit alles vraagt ook om passende onderwijshuisvesting. We gaan aan de slag met:

- het oplossen van ruimtegebrek op basisscholen daar waar dit aan de orde is.
- de realisatie van de nieuwbouw voor basisschool De Bolster en de Kentalisschool in een inclusieve setting;
- nieuwbouw van het Elde College (in combinatie met sporthal Theereheide) en vernieuwing van de Herman Jozefschool in Middelrode;
- het in kaart brengen van een betere huisvesting van de basisscholen in Berlicum.

Foto: Frank van Boxtel | BOXimages

5. Migratie en Opvang

Onze ambitie

Binnen het migratievraagstuk, inclusief het wettelijk kader, kiezen we voor duidelijkheid, openheid en lokale regie. We willen dat inwoners precies weten waarover we spreken, welke keuzes er zijn en wat de gevolgen zijn voor onze dorpen. Dit brengt ons terug naar de tekentafel. De bestaande plannen en afspraken komen wat ons betreft te vervallen. We kiezen voor ‘de Gestelse aanpak’.

Onze inzet

De uitgangspunten van de Gestelse aanpak:

- We bepalen samen met onze inwoners wat haalbaar en verantwoord is voor onze dorpen.
- Er komt geen grootschalige opvang in de vorm van een AZC.
- Onder grootschalige opvang rekenen wij alles groter dan 75 plekken per locatie.
- We kiezen voor spreiding over de dorpen, één locatie per dorp en kleinschalige opvang.
- Onder kleinschalige opvang verstaan we maximaal 3 locaties met opvang voor maximaal 30 plekken.
- Afwijkingen kunnen uitsluitend plaatsvinden in goed overleg met onze inwoners en als dit aantoonbaar op draagvlak kan rekenen.
- We behouden de structurele huisvesting van statushouders.
- We blijven ons inzetten voor de opvang van Oekraïners en daar waar zich mogelijkheden voordoen zijn we bereid hierop extra inzet te plegen.

6. Duurzaamheid en Circulaire economie

Onze ambitie

Wij dragen bij aan de landelijke klimaatdoelen en de Regionale Energiestrategie (RES). Na de bijdrage aan RES 1.0 wordt in de komende periode gewerkt aan visievorming voor RES 2.0 richting 2050, waarbij extra gebruik van landbouwgrond voor energieopwekking wordt uitgesloten. Vanwege beperkte ruimte en netcongestie worden grootschalige energieoplossingen veel meer regionaal gezocht. Lokaal kiezen we voor een aanpak die past bij ons landschap, onze dorpen en het draagvlak onder inwoners.

Naast de energietransitie wordt stevig ingezet op klimaatadaptatie: dorpen worden weerbaarder gemaakt tegen wateroverlast, hitte en droogte. Nieuwe ontwikkelingen worden klimaatadaptief ingericht en ook in bestaand stedelijk gebied worden kansen voor vergroening benut, zonder het tempo van de woningbouw uit het oog te verliezen.

Gemeentelijk vastgoed wordt gefaseerd verduurzaamd en private initiatieven worden waar mogelijk gestimuleerd en ondersteund. Tot slot wordt een betaalbaar afvalbeleid gevoerd, gericht op betere afvalscheiding en hergebruik van grondstoffen, als stap naar een meer circulaire economie. Dit vraagt naast een effectieve inzamelstructuur ook om blijvende inzet op bewustwording en samenwerking met inwoners en ondernemers.

Onze inzet

- Wij ronden lopende energieprojecten uit RES 1.0 zorgvuldig af.
- Wij dragen bij aan het proces om te komen tot een RES 2.0, waarbij wij zorgvuldig afwegen wat past bij ons landschap en onze dorpen en waarbij het draagvlak onder inwoners centraal staat.
- We werken niet mee aan het plaatsen van windmolens binnen onze gemeentegrenzen.
- Zonneweides zijn alleen aan de orde als onderdeel van de regionale visievorming voor RES 2.0, zonder vooruit te lopen op concrete initiatieven.
- Onze lokale bijdrage is kleinschalig en dorpsgericht:
  - volop inzet op energiebesparing en isolatie,
  - zon op dak en verduurzaming van maatschappelijk vastgoed,
  - ondersteuning van energiecoöperaties en lokale initiatieven van bedrijven en particulieren.
- We werken verder aan de warmtetransitie en nemen onze inwoners daarin mee.
- We verkennen de mogelijkheid om in samenwerking met agrariërs duurzame energiebronnen, zoals biogas en zon op dak, in te voeden op het lokale net.
- We voeren het ingezette afvalbeleid verder uit, waaronder het plaatsen van ondergrondse containers bij hoogbouw.

- We blijven inzetten op betere afvalscheiding, met behoud van de bestaande doelen.
- Daar waar schaalvergroting bij inzameling/verwerking van afval kan bijdragen aan het beheersbaar houden van de kosten kiezen wij daarvoor.
- We benutten kansen en volgen innovatieve ontwikkelingen op het gebied van circulaire economie en duurzaam bouwen, mits deze bijdragen aan onze doelen én betaalbaar zijn.
- In het kader van netcongestie hebben we specifieke aandacht voor alternatieve vormen van energie.

Foto: Frank van Boxtel | BOXimages

7. Vitaal landelijk gebied

Onze ambitie

In het waardevolle buitengebied van Sint-Michielsgestel komen landbouw, natuur, ondernemen, wonen en recreatie samen en bepalen het karakter van het landschap. De Dommel en de Aa met hun bijbehorende beekdalen en de talrijke agrarische (familie)bedrijven zijn in belangrijke mate beeldbepalend.

Onze ambitie is een vitaal en toekomstbestendig buitengebied, waarin agrariërs en ondernemers perspectief houden, natuur en biodiversiteit wordt versterkt en inwoners prettig kunnen wonen. Daarbij kiezen we nadrukkelijk voor balans: functies mogen elkaar niet belemmeren maar moeten elkaar versterken. Dit doen we samen met agrariërs, inwoners en natuurorganisaties.

We erkennen dat er maatschappelijke zorgen leven over het gebruik van gewasbescherming in de lelieteelt. Daarom kiezen we voor een zorgvuldige en juridisch houdbare koers, die recht doet aan zowel de belangen van inwoners als die van de agrarische sector. We werken aan een vitaal landelijk gebied waarin het ruimtegebruik in balans is met natuurlijke systemen zoals bodem, water en lucht, als stevige basis voor een gezonde leefomgeving.

Onze inzet

- We bieden duidelijkheid en perspectief aan zowel stoppende agrariërs als toekomstbestendige agrariërs. Ondernemers die willen verduurzamen, innoveren of hun bedrijf aanpassen, krijgen ruimte binnen de geldende kaders. Voor stoppende agrariërs voeren we het beleid voor vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) actief uit, met als doel kwaliteit en vitaliteit van het buitengebied te behouden.
- Bij vergunningverlening en ruimtelijke afwegingen in het buitengebied maken wij een expliciete en transparante belangenafweging tussen onder meer volksgezondheid, leefomgeving, natuur, economie en ruimtelijke kwaliteit. Volksgezondheid is daarbij een zwaarwegend belang. Besluiten worden gemotiveerd op basis van de beste beschikbare kennis, waarbij negatieve effecten zoveel mogelijk worden voorkomen en beperkt.
- We zetten in op structureel overleg met telers, agrarische ondernemers en de ZLTO. Samen met hen werken we concrete werkafspraken of een convenant uit, gericht op transparantie, wederzijds vertrouwen en verbetering van het leefklimaat voor inwoners en ondernemers.
- Bij teelten van gewassen waarbij zorgen leven over gezondheid en leefomgeving sluiten we aan bij provinciaal beleid. We zijn terughoudend met het invoeren van lokale regels zolang niet zeker is dat deze ook juridisch houdbaar zijn.
- Ondermijning en risicovol handelen passen niet in het buitengebied. We treden daadkrachtig op bij misstanden, overschrijding van wettelijke normen of situaties die de veiligheid of gezondheid aantasten, in samenwerking met provincie en andere partners.

- Samen met agrariërs, inwoners, vrijwilligers en partners werken we aan natuur, biodiversiteit en landschapskwaliteit. Door bestaande budgetten en financieringsmogelijkheden slim te combineren stimuleren we initiatieven die bijdragen aan een gezond en aantrekkelijk buitengebied. En zo versterken we de natuur- en landschapswaarden in onze gemeente.

Foto: Frank van Boxtel | BOXimages

8. Mobiliteit en Bereikbaarheid

Onze ambitie

We willen onze dorpen beter met elkaar verbinden, zodat mobiliteit bijdraagt aan ontmoeting en sociale samenhang. Verkeersveiligheid staat voor ons altijd voorop; langzaam verkeer gaat vóór snel verkeer, zonder dat dit ten koste gaat van de bereikbaarheid.

We voeren het programma Duurzame Mobiliteit 2045 zorgvuldig uit, met veiligheid, leefbaarheid, bereikbaarheid en dorpsgericht maatwerk als leidende uitgangspunten. We maken een inhaalslag in de kwaliteit van wegen, fietspaden en oversteekplaatsen, waarbij onderhoud en verkeersveiligheid samen worden aangepakt. Bij herinrichting van straten betrekken we inwoners actief, zodat hun ervaringen en behoeften zichtbaar worden meegenomen in de uiteindelijke keuzes.

Onze inzet

- We richten de openbare ruimte in onze dorpen, bijvoorbeeld rondom scholen en in de woonwijken, meer in als een plek waar mensen elkaar van nature kunnen ontmoeten en waar kinderen zelfstandig op pad kunnen. Dat versterkt de sociale cohesie, de levendigheid en de veiligheid.
- We pakken de belangrijkste verkeersknelpunten per dorp gericht en effectief aan. We gaan bijvoorbeeld aan de slag met:
    - Schijndelseweg en de Nieuwstraat Sint-Michielsgestel, vanwege de parkeerdruk en de verkeersonveiligheid.
    - Het tegengaan van sluipverkeer en drukte op de Hoogstraat in Berlicum.
    - Veiligheid voetgangers op de Hooidonksestraat en de Litserstraat in Den Dungen.
    - In Gemonde de kwaliteit en veiligheid van de Dorpstraat verbeteren met daarbij een aansluiting van nieuwbouw De Rietstok.
    - We vernieuwen de brug in Middelrode en houden daarbij nadrukkelijk rekening met fietsers en voetgangers.

Foto: Frank van Boxtel | BOXimages

- We prioriteren scherp in tijd en middelen: liever enkele concrete projecten goed uitvoeren dan versnipperde inzet.
- We investeren in veilige wegen, sterke verbindingen en 30 km-zones volgens de vastgestelde uitvoeringsagenda.
- We verbeteren de kwaliteit en staat van het wegennet, door structureel wegenbeheer te combineren met het aanpakken van urgente knelpunten.
- We hebben specifieke aandacht voor kernen waar de onderlinge verbinding en het openbaar vervoer onder druk staan, en onderzoeken hoe deze beter op elkaar afgestemd kunnen worden.
- We zetten in op slimme mobiliteitsoplossingen die dorpen onderling beter verbinden en bijdragen aan leefbaarheid en bereikbaarheid. We stimuleren daarbij vernieuwende en duurzame mobiliteitsinitiatieven vanuit inwoners.
- We zorgen voor voldoende parkeerplekken en er komen in overleg met inwoners en ondernemers alleen blauwe zones waar dat echt moet.

Foto: Frank van Boxtel | BOXimages

9. Economie

Onze ambitie

Lokale ondernemers dragen in hoge mate bij aan de leefbaarheid, werkgelegenheid en vitaliteit van onze dorpen. Tegelijkertijd ontwikkelt de economische context zich sterk. De druk op de arbeidsmarkt blijft hoog, centra ontwikkelen zich, de invloed van Brainport Eindhoven groeit en ondernemers staan voor grote opgaven op het gebied van verduurzaming en bereikbaarheid. Dit vraagt om een herijking van ons economisch beleid.

We stellen een nieuwe economische visie op, waarin ondernemers de ruimte krijgen om te ondernemen, te vernieuwen en samen te werken. De gemeente is daarbij een betrouwbare en actieve partner voor ondernemers. Zo kunnen we samen effectiever inspelen op economische ontwikkelingen en daaraan gekoppelde opgaven. Levendige centra, een bruisende toeristisch-recreatieve sector, oog voor onze middenstand, goed functionerende bedrijvigheid en voldoende ruimte voor onze ondernemers, vormen samen met maatwerk per dorp en per ondernemer daarbij het uitgangspunt. We kiezen voor een sterke verbinding tussen onderwijs en ondernemers in Sint-Michielsgestel, zodat we lokaal talent aan lokaal ondernemerschap binden.

Onze inzet

- We stellen een nieuwe economische visie op die aansluit bij de actualiteit en richting geeft voor de komende jaren. Deze visie ontwikkelen we samen met ondernemers en gebruiken we als kader voor beleid en uitvoering.
- We intensiveren het contact met ondernemers, met korte lijnen en een herkenbaar aanspreekpunt, en kiezen ervoor om effectiever op te trekken met lokale ondernemers. We denken actief mee in mogelijkheden voor ondernemers, stimuleren lokaal ondernemerschap bij gemeentelijke opdrachten en onderzoeken de ontwikkelruimte van lokale bedrijventerreinen op de schaal van onze gemeente.
- We bouwen voort op de ondernemersfondsen in Berlicum en Sint-Michielsgestel/Gemonde en onderzoeken uitbreiding en versterking van het ondernemersfonds.
- De actualisatie en uitvoering van centrumvisie Den Dungen benutten we als kans voor concrete centrumontwikkeling.
- We zorgen voor goede bereikbaarheid, voldoende parkeergelegenheid, aantrekkelijke centra en aandacht voor netcapaciteit, zodat ondernemers ook in de toekomst kunnen investeren en groeien.

10. Recreatie, Toerisme en Cultuur

Onze ambitie

Onze ambitie is om Sint-Michielsgestel verder te ontwikkelen als aantrekkelijke recreatiegemeente binnen De Meierij. Daarbij richten we ons op kwaliteit boven kwantiteit, met respect voor natuur en landschap. Sterke verbindingen tussen natuur, erfgoed, cultuur en economie vormen de basis. We willen werken aan een herkenbaar profiel, een duidelijk verhaal voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Door aan te sluiten bij regionale ontwikkelingen en elkaars kwaliteiten te versterken, positioneren we ons beter binnen de regio. Dat vraagt om samenwerking: lokaal én regionaal. Dagrecreatie, kleinschalige verblijfsrecreatie en cultuur zijn sleutelelementen in ons toeristisch recreatief profiel en daarom bouwen wij die verder uit.

Onze inzet

- We investeren in goede en veilige fiets- en wandelroutes en versterken de verbindingen binnen de gemeente en met de regio. Deze routes vormen de ruggengraat voor dagrecreatie en verbinden dorpen, natuurgebieden, horeca en recreatieve voorzieningen.
- De Dommel en de Aa zien we als natuurlijke verbindingsaders voor recreatie en beleving. We koesteren ons groen, de ommetjes en het landelijke buitengebied, en zorgen voor een goede balans tussen natuur, recreatie, ondernemerschap en wonen. We realiseren de aanlegsteiger aan De Dommel in het centrum van Sint-Michielsgestel.
- Goed Gestel versterken we als herkenbaar merk door dit inhoudelijk door te ontwikkelen en de zichtbaarheid te vergroten. Zodat dit hét toeristisch platform voor inwoners en bezoekers wordt.
- We verbinden recreatie en toerisme nadrukkelijk aan ons erfgoed. We benutten kansen rond Linie 1629, met het 400-jarig jubileum in 2029, en liften daarop mee met lokale initiatieven en ondernemers. Ook besteden we aandacht aan bijzondere plekken, verhalen en lokale tradities. Speciale aandacht gaat uit naar het behouden van de geschiedenis van gijzelaarskamp Beekvliet.
- Conform de Omgevingsvisie het mogelijk maken van kleinschalige verblijfsrecreatie zoals B&B's en kleinschalige boutiquehotels.
- We zoeken actief de samenwerking met omliggende gemeenten, ondernemers en toeristische partners. Samen met de regio Het Groene Woud en het Van Gogh Nationaal Park versterken we onze aantrekkingskracht. We bepalen hierin onze rol vanuit de vraag: hoe dragen wij bij aan, en profiteren wij van, een sterk recreatief profiel van De Meierij?
- We zetten in op brede cultuureducatie voor kinderen en jongeren, zodat zij zich creatief, cultureel en persoonlijk kunnen ontwikkelen, en stimuleren actieve cultuurdeelname in de volle breedte, van muziek, theater en dans tot media, literatuur en beeldende kunst. Daarmee leggen we een stevige basis voor onze verenigingen als het onderwijs.
- Samen met zowel vrijwilligersorganisaties en professionele partijen, zoals Médez, Plaza Cultura en de bibliotheek, versterken we de culturele infrastructuur en werken we toe naar een samenhangend kunst- en cultuurbeleid.
- De gemeente neemt een actievere rol in het ondersteunen en mogelijk maken van culturele activiteiten en initiatieven die inwoners met elkaar verbinden.

11. Veiligheid en Weerbaarheid

Onze ambitie

Wij werken aan veilige, leefbare en weerbare dorpen, waar inwoners zich verbonden voelen en naar elkaar omkijken. Samen zorgen we ervoor dat criminaliteit en ondermijning geen ruimte krijgen en overlast beperkt wordt. Sterke gemeenschappen vormen de kern van veiligheid. Door samenwerking tussen inwoners, ondernemers, verenigingen en de gemeente versterken we de weerbaarheid van onze samenleving, ook wanneer het erop aankomt. Daarbij zijn we een overheid die zichtbaar aanwezig is, helder handelt en vertrouwen uitstraalt.

Onze inzet

- Daadkrachtig en zichtbaar optreden bij ondermijning en criminaliteit: snel ingrijpen en duidelijk handhaven.
- Strikte aanpak van ondermijning, met bijzondere aandacht voor misbruik van panden, schuren en locaties in het buitengebied.
- Behouden van de actieve en integrale samenwerking met politie, openbaar ministerie, het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC), handhaving, zorg en andere partners: één overheid, één aanpak.
- Zichtbare handhaving in de dorpen, met aanwezigheid van buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's), wijkagenten, gerichte controles en aanpak van hotspots.
- Snelle opvolging van signalen en meldingen, zodat inwoners merken dat hun zorgen serieus worden genomen.
- Hanteren van een lik-op-stukaanpak bij ernstige overlast: snel, proportioneel en met duidelijke consequenties, zodat herhaling wordt voorkomen en de veiligheid wordt hersteld.
- Versterken van de weerbaarheid van inwoners en gemeenschappen, onder meer door samenwerking met lokale netwerken en duidelijke handelingsperspectieven bij crisis en onveiligheid.
- Extra aandacht voor digitale veiligheid binnen de organisatie en goede voorlichting voor onze inwoners.

12. Bestuur, Organisatie en Regionale samenwerking

Bestuur

We kiezen voor een bestuur dat zichtbaar is in de dorpen, goed bereikbaar en benaderbaar voor inwoners, ondernemers en verenigingen. We werken open en transparant en nemen verantwoordelijkheid voor de keuzes die we maken. We geloven dat de kracht van onze gemeente ligt bij onze inwoners zelf en dat initiatieven en oplossingen vaak van dichtbij komen. Daarom ondersteunen wij ideeën en initiatieven uit de samenleving waar dat maar kan. We zoeken het gesprek op en werken als college samen met de gemeenteraad aan het versterken van de kracht van onze gemeenschap.

Participatie

Participatie is voor ons geen vrijblijvende inspraak maar een gestructureerd en transparant proces. Goede participatie leidt tot betere besluiten, meer draagvlak en sterker vertrouwen tussen overheid en samenleving. We betrekken inwoners tijdig, aan de voorkant van besluitvorming. We zijn helder over het proces en zorgen altijd voor duidelijke terugkoppeling, zodat zichtbaar is wat er met de inbreng is gedaan. Daarbij zijn we eerlijk over wat wel en niet mogelijk is en leggen we uit hoe belangen zijn afgewogen.

Zo bouwen we stap voor stap aan vertrouwen, maken we heldere keuzes en werken we samen vanuit gelijkwaardigheid. Een toekomstbestendige en financieel sterke gemeente die samen met haar inwoners zorgt voor een goed woon-, werk- en leefklimaat.

Ambtelijke organisatie MijnGemeenteDichtbij

De samenwerking binnen MijnGemeenteDichtbij (MGD) waarderen wij als een solide basis die de afgelopen jaren duidelijke voordelen heeft opgeleverd. Tegelijkertijd zien we dat de grotere, gedeelde organisatie soms meer afstand tot onze inwoners creëert. De gezamenlijke bedrijfsvoering behouden en versterken we, zodat we efficiënt en effectief kunnen blijven werken. Waar beleids- en uitvoeringsprocessen echter te ver afstaan van wat lokaal nodig is, kiezen we bewust voor een sterkere lokale aanpak. Onze ambitie is om het beste van twee werelden te benutten: de schaalvoordelen van MGD waar die waarde toevoegen, en lokaal nabij organiseren waar dat de kwaliteit, herkenbaarheid en slagkracht van onze dienstverlening versterkt. We stellen de kwaliteit van onze dienstverlening daarbij centraal. Zowel bestuur als organisatie gaan bij vragen en initiatieven van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties uit van het “Ja, mits”-principe en helpen initiatieven te realiseren. Daarom geven we medewerkers ruimte en vertrouwen om verantwoordelijkheid te nemen en initiatief te tonen.

Regionale samenwerking

In de regio werken we samen met partners om gezamenlijke opgaven effectief aan te pakken. Door krachten te bundelen kunnen we efficiënter opereren, specialistische kennis benutten die we niet altijd zelf in huis hebben en staan we sterker dan wanneer we het alleen doen. We sluiten aan bij regionale en provinciale ontwikkelingen die passen bij het karakter en de schaal van Sint-Michielsgestel. Daarbij investeren we actief in sterke netwerken, zowel lokaal, regionaal als provinciaal, zodat we tijdig kunnen inspelen op kansen en onze positie als gemeente kunnen versterken.

Waar samenwerking meerwaarde biedt, dragen we actief bij. Waar lokale behoeften vragen om maatwerk, kiezen we voor een aanpak die dicht bij onze inwoners staat. Zo benutten we regionale kracht, terwijl we onze eigen identiteit en bestuurlijke ruimte behouden.

13. Financiën

De begroting 2026 laat zien dat Sint-Michielsgestel opereert in een financieel complex tijdsgewricht. De structurele lasten stijgen sneller dan de inkomsten en de onzekerheden in het meerjarenperspectief nemen toe. Internationale spanningen, aanhoudende inflatie en een hogere rente leiden veelal tot hogere gemeentelijke uitgaven.

Wij bewaken daarom continu de balans tussen ambitie en financiële haalbaarheid. Niet alles is voorspelbaar en wat vandaag actueel is, kan over een jaar alweer veranderen. Dat vraagt om flexibiliteit, realisme en een wendbare manier van besturen. Het in stand houden van voorzieningen kan betekenen dat elders keuzes nodig zijn, zoals bezuinigingen of het verhogen van inkomsten.

Dit vraagt om bewuste keuzes en bestuurlijk lef. Soms betekent dat ook dat we ervoor kiezen iets níet te doen, om focus en ruimte te houden voor andere opgaven. Tegelijk zoeken we actief naar creatieve oplossingen en kansen om het verdienvermogen van de gemeente te versterken, onder meer door gerichter gebruik te maken van externe middelen zoals subsidies en samenwerking met private en maatschappelijke partners.

Ondanks onzekere financiën vanuit het Rijk zorgen we dat de gemeente Sint-Michielsgestel haar financiële basis op orde houdt.

Foto: Frank van Boxtel | BOXimages

Bijlage: portefeuilleverdeling

In dit hoofdstuk staat de verdeling van de portefeuilles binnen het college van burgemeester en wethouders. De portefeuilleverdeling geeft weer hoe de verantwoordelijkheden binnen het college zijn belegd. De verdeling is erop gericht om de ambities uit dit bestuursakkoord doelgericht en in samenhang te realiseren.

Eiko Smid
Burgemeester

- Openbare orde en veiligheid, brandweer, crisisbeheersing en crisiscommunicatie en rampenbestrijding
- Bewaken bestuurlijke integriteit
- Bestuurlijk optreden bij ondermijning
- Bevolking, burgerlijke stand en verkiezingen
- Handhaving
- Algemeen juridische zaken en rechtsbescherming
- Representatie en externe positionering van de gemeente
- Bestuurlijke vernieuwing
- Intergemeentelijke samenwerking
- Internationale betrekkingen

Kirk den Otter
Wethouder en eerste loco-burgemeester (1,0 fte)

- MGD/bedrijfsvoering
- Communicatie en participatiebeleid
- Migratie
- Wonen en volkshuisvesting
- Openbare ruimte
- Sportbeleid
- Subsidies
- Evenementenbeleid

Projecten:
- Zwembad Zegenwerp
- Beekvlietboerderij

Peter Raaijmakers
Wethouder en tweede loco-burgemeester (1,0 fte)

- Financiën en belastingen
- Grexen en grondzaken
- Wmo
- Jeugd(zorg)
- Welzijn
- Bestaanszekerheid en armoedebeleid
- Participatiewet en arbeidsmarkt
- Onderwijs en Onderwijshuisvesting
- Kunst, cultuur, bibliotheek en erfgoed

Projecten:
- Haanwijk/Out Herlaer
- De Meander
- Elde College/sporthal Theereheide

Femke Klomp-Pullens
Wethouder en derde loco-burgemeester (1,0 fte)

- Ruimtelijke ontwikkelingen
- Milieu en volksgezondheid
- Vitaal landelijk gebied
- Water
- Riool
- Verkeer en mobiliteit
- Implementatie Omgevingswet
- Vergunningverlening/toezicht

Projecten:
- Centrumplan Sint-Michielsgestel
- Centrumontwikkeling Den Dungen, inclusief De Blauwe Scholk

René Smits
Wethouder en vierde loco-burgemeester (1,0 fte)

- Duurzaamheid
- Energietransitie en warmtetransitie
- Natuur, landschap en biodiversiteit
- Economie en toerisme en recreatie
- Afval
- Accommodatiebeleid
- Gemeenschapshuizen
- Maatschappelijk vastgoed (incl. sport vastgoed)

Projecten:
- Sporthal De Run
- Locatie Scouting Berlicum

Paul Geurts
Gemeentesecretaris

Ondertekening

Aldus vastgesteld door SMG en PPA
Sint-Michielsgestel, 12 mei 2026

Namens SMG

Kirk den Otter	Femke Klomp-Pullens	Anja Andres-Pronk

Namens PPA

Peter Raaijmakers	René Smits	Joep Meijs